

Sprawa C-881/19**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

4 grudnia 2019 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Krajský soud v Brně (Republika Czeska)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

25 października 2019 r.

Strona skarżąca:

Tesco Stores ČR a.s.

Strona przeciwna:

Ministerstvo zemědělství

Przedmiot postępowania głównego

Przedmiotem postępowania głównego jest spór, w ramach którego strona skarżąca kwestionuje rozstrzygnięcie strony przeciwnej, iż poprzez użycie sformułowania „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy) zamiast sformułowania „čokoláda v prášku” (czekolada w proszku) wymienionego dyrektywie 2000/36/WE¹ strona skarżąca wprowadziła do obrotu środek spożywczy opatrzony etykietami w sposób niedostateczny lub niepoprawny i tym samym naruszyła właściwe przepisy prawa krajowego.

Pytanie prejudycjalne

Czy zasady wynikające z załącznika VII część E pkt 2 lit. a) rozporządzenia 1169/2011 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku środka spożywczego przeznaczonego dla konsumenta finalnego w Republice Czeskiej można w składzie wyrobu wskazać składnik złożony wymieniony w załączniku I część A pkt 2 lit. c) do dyrektywy [2000/36/WE] bez opisanego jego składu

wyłącznie w przypadku, gdy nazwę tego składnika złożonego podano dokładnie zgodnie z czeską wersją językową załącznika I do dyrektywy 2000/36/ES?

Właściwe przepisy prawa Unii

Artykuł 9 ust. 1 lit. b), art. 18 ust. 1 i 4, załącznik VII część E pkt 2 lit. a) do rozporządzenia 1169/2011²

Artykuł 3 ust. 1 i załącznik I część A pkt 2 lit. c) do dyrektywy 2000/36/WE

Właściwe przepisy prawa krajowego

Zgodnie z § 11 ust. 2 lit. a) pkt 3 ustawy nr 110/1997³ podmiot działający na rynku spożywczym powinien niezwłocznie usunąć z dalszego obiegu środki spożywcze opatrzone etykietami w sposób niedostateczny albo nieprawidłowy.

Zwięzły opis stanu faktycznego i przebiegu postępowania

- 1 W dniu 27 maja 2016 r. Státní zemědělská a potravinářská inspekce (państwowa inspekcja wyrobów rolnych i spożywczych, Republika Czeska) [inspektorát v Brně (inspektorat w Brnie)], 1) nakazała usunąć z rynku wyroby⁴ strony skarżącej, ponieważ w opisie ich składu użyto sformułowania „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy) bez określenia składu tego składnika złożonego, jak tego wymaga art. 9 ust. 1 lit. b) w związku z art. 18 ust. 1 i 4 rozporządzenia 1169/2011, i 2) zakazała dalszego wprowadzania tych wyrobów na rynek.
- 2 W dniu 1 czerwca 2016 r. strona skarżąca wniosła odwołanie od wyżej wskazanych zarządzeń, które Státní zemědělská a potravinářská inspekce (państwowa inspekcja wyrobów rolnych i spożywczych) początkowo uwzględniła w dniu 6 czerwca 2016 r. i zniósła zarządzenia. Następnie jednak ústřední inspektorát (inspektorat główny) Státní zemědělská a potravinářská inspekce (państwowej inspekcji wyrobów rolnych i spożywczych) decyzją z dnia 2 lutego 2017 r. zmienił wspomnianą decyzję z dnia 6 czerwca 2016 r. w ten sposób, że oddalił wyżej powołane odwołanie strony skarżącej i utrzymał w mocy zarządzenia z dnia 27 maja 2016 r. Odwołanie strony skarżącej od decyzji z dnia 2 lutego 2017 r. zostało oddalone decyzją strony przeciwnej z dnia 21 kwietnia 2017 r.
- 3 Od decyzji strony przeciwnej z dnia 21 kwietnia 2017 r. strona skarżąca wniosła skargę do Krajský soud v Brně (sądu okręgowego w Brnie, Republika Czeska), która została oddalona wyrokiem z dnia 26 lutego 2019 r. Wskutek skargi kasacyjnej strony skarżącej Nejvyšší správní soud (najwyższy sąd administracyjny, Republika Czeska) wyrokiem z dnia 11 lipca 2019 r. uchylił wyrok Krajský soud v Brně (sądu okręgowego w Brnie) z dnia 26 lutego 2019 r. i przekazał sprawę temu sądowi do dalszego prowadzenia.

- 4 Właśnie na tym etapie postępowania Krajský soud v Brně (sąd okręgowy w Brnie) przedkłada Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej przedstawione wyżej pytanie prejudycjalne. Jakkolwiek sąd jest związany poglądem prawnym Nejvyšší správní soud (najwyższego sądu administracyjnego), to przyjmuje [opierając się na przykład na wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 5 października 2010 r. w sprawie Elchinov, C-173/09, ECLI:EU:C:2010:581, oraz uchwale powiększonego składu izby Nejvyšší správní soud (najwyższego sądu administracyjnego) z dnia 8 lipca 2008 r., opublikowanej pod numerem 1723/2008 w Sbíрка rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (zbiornie orzeczeń najwyższego sądu administracyjnego)], że okoliczność ta nie stoi na przeszkodzie skorzystaniu z uprawnienia wynikającego z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Podstawowe argumenty stron postępowania głównego

- 5 Strona przeciwna uważa, że skoro w załączniku I część A pkt 2 lit. c) dyrektywy 2000/36/WE podano wyłącznie pojęcie „čokoláda v prášku” (czekolada w proszku), a nie „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy), to w przypadku tego drugiego pojęcia należy zawsze opisać, jakie składniki zawiera.
- 6 Strona skarżąca uważa natomiast, że wyjątek ustanowiony w załączniku VII część E pkt 2 lit. a) rozporządzenia 1169/2011 znajduje zastosowanie również do nazwy „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy), ponieważ sformułowanie to ma takie samo znaczenie jak „čokoláda v prášku” (czekolada w proszku), a pojęcia synonimiczne muszą być zawsze wykładane tak samo, aby uniknąć niepewności prawa. Ponadto wszystkie wersje językowe dyrektywy 2000/36/WE mają tę samą moc obowiązującą.

Pogląd prawny Nejvyšší správní soud (najwyższego sądu administracyjnego)

- 7 Nejvyšší správní soud (najwyższy sąd administracyjny) zgadza się ze stroną skarżącą, że zamiast nazwy „čokoláda v prášku” (czekolada w proszku) mogła użyć również nazwy „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy). Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wszystkie wersje językowe aktów prawnych Unii mają taką samą moc wiążącą (zob. pkt 18 wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 6 października 1982 r. w sprawie CILFIT/Ministero della Sanità, C-283/81, ECLI:EU:C:1982:335, pkt 13 wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 kwietnia 2007 r. w sprawie Profisa, C-63/06, ECLI:EU:C:2007:233, oraz pkt 24 niedawnego wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 września 2008 r. w sprawie Česká pojišťovna, C-287/17, ECLI:EU:C:2018:707). Należy zatem wyraźnie odrzucić pogląd, iż etykietowanie wyrobów czekoladowych na terytorium Republiki Czeskiej ma rządzić się wyłącznie czeską wersją językową dyrektywy 2000/36/WE, a w innych państwach członkowskich każdorazowo ich krajowymi wersjami językowymi.

- 8 Taki pogląd stoi w sprzeczności zarówno z powołanym wyżej orzecznictwem, jak i w szczególności z zasadą swobody przepływu towarów oraz samym sensem harmonizacji nazw handlowych środków spożywczych jako instrumentu rynku wewnętrznego. Właśnie na tych zasadach opiera się dyrektywa 2000/36/WE (zob. motyw 8). W Unii Europejskiej nazwy handlowe wyrobów czekoladowych są już w pełni zharmonizowane (zob. pkt 29 i 45 wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 25 listopada 2010 r. w sprawie Komisja/Włochy, C-47/09, ECLI:EU:C:2010:714), a sensem tej harmonizacji jest umożliwienie producentom lub dostawcom wyrobów czekoladowych, żeby przy imporcie z jednego państwa członkowskiego do drugiego mogli użyć informacji umieszczonych na ich wyrobie zgodnie z dyrektywą 2000/36/WE i informacje te jedynie przetłumaczyć na język lub języki zrozumiałe dla konsumenta w państwie członkowskim, w którym te wyroby mają być sprzedawane.
- 9 Strona skarżąca kupiła wyroby od dostawców lub producentów, którzy wyprodukowali je albo w Niemczech, gdzie niemiecka wersja dyrektywy używa nazwy *Schokoladenpulver*, albo w Polsce, gdzie polska wersja dyrektywy zamiennie używa nazw *proszek czekoladowy* i *czekolada w proszku*. Strona skarżąca dosłownie przetłumaczyła na język czeski niemieckie lub polskie terminy jako „čokoládový prášek” i użyła go na swoich wyrobach. Sensem harmonizacji nazw handlowych wyrobów czekoladowych jest, aby można było postępować właśnie w ten sposób.
- 10 W sprzeczności z tymi zasadami stoi wykładnia, zgodnie z którą dostawca lub producent, zanim miałby zacząć sprzedawać w Republice Czeskiej wyroby czekoladowe wyprodukowane w innym państwie członkowskim, musiałby najpierw dopasować nazwy składników wyrobu do brzmienia czeskiej wersji językowej dyrektywy 2000/36/WE. Taka wykładnia prowadziłaby do wniosku, że na terytorium Republiki Czeskiej dyrektywa obowiązuje wyłącznie w języku czeskim, a więc że obowiązuje tu jakaś „czeska dyrektywa 2000/36/WE”, co stałoby w jawnej sprzeczności z sensem harmonizacji nazw handlowych i równoważności wersji językowych dyrektywy oraz prowadziło do przywrócenia sytuacji sprzed utworzenia rynku wspólnego.
- 11 Nie można się zatem po prostu zgodzić z poglądem, że poszczególne wersje językowe załącznika do dyrektywy 2000/36/WE wymieniają nazwy wyrobów spożywczych wiążące dla poszczególnych państw członkowskich. O takich wiążących wersjach językowych nie mówi w końcu także rozporządzenie 1169/2011, które w art. 15 ust. 1 wymaga jedynie, żeby obowiązkowe informacje na temat żywności były podawane „w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów z państw członkowskich, w których dany środek spożywczy jest wprowadzany na rynek”. To właśnie daje stronie skarżącej możliwość użycia niemieckiej albo polskiej nazwy składnika importowanego wyrobu, zgodnej z prawem Unii, i jedynie przetłumaczenia jej na język czeski.
- 12 Prawdą jest, że w niektórych państwach członkowskich niektóre nazwy środków spożywczych są powszechnie używane i tłumaczenie z innych języków mogłoby

prowadzić do wprowadzenia konsumentów w błąd. W takiej sytuacji jednak konkretny przypadek musi być wyraźnie wskazany we wszystkich wersjach językowych. W rozporządzeniu 1169/2011 przewidziano taką możliwość w art. 17 ust. 2 i 3. Dyrektywa 2000/36/WE korzysta z tej możliwości w odniesieniu do specyficznych nazw niektórych wyrobów w języku angielskim, przyjmując w załączniku I część A pkt 4 lit. d) krajową definicję pojęcia „milk chocolate”. Ta szczególna regulacja krajowa jest jednak ujęta w dyrektywie we wszystkich jej wersjach językowych, a nie tylko w języku angielskim. Jeżeli na terytorium Republiki Czeskiej miałyby być używana jedynie nazwa „čokoláda v prášku” (czekolada w proszku), np. dlatego, że nazwa „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy) z jakichś powodów miałyby wprowadzać czeskiego konsumenta w błąd, to musiałyby to zostać uregulowane w podobny sposób.

- 13 Wyżej przywołany wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie C-422/16 jedynie potwierdza to stanowisko. W rozporządzeniu 1308/2013⁵, którego dotyczyła tamta sprawa, prawodawca unijny przyjął jednak odmienną metodę regulacji niż w dyrektywie 2000/36/WE, ponieważ w załączniku do tego rozporządzenia wyraźnie wskazał dla poszczególnych wyrobów nazwy handlowe, które mają być używane w poszczególnych państwach przy wprowadzaniu wyrobów na rynek. Krajowy sąd (sąd okręgowy) cytował punkt 36 tego wyroku dotyczący decyzji wykonawczej Komisji 2010/791, którą ustanowiono wykaz produktów wskazanych w pkt III ust. 1 akapit drugi załącznika XII do rozporządzenia 1234/2007⁶. Również decyzja Komisji zawiera wprawdzie wykaz produktów, w którym równocześnie wskazane są różne krajowe nazwy różnych produktów mlecznych. W odniesieniu do tego wykazu Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazał jednak w powołanym punkcie wyroku, że figurują tam produkty, które zostały zidentyfikowane w państwach członkowskich jako odpowiadające na ich terytoriach kryteriom przewidzianym w rozporządzeniu nr 1308/2013, oraz że nazwy tych produktów są używane zgodnie z ich tradycyjnym zastosowaniem w różnych językach Unii. Tym samym Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdził jedynie, że jest dopuszczalne, żeby w różnych językach używane były różne tradycyjne nazwy produktów mlecznych, które nie zawsze stanowią względem siebie odpowiedniki⁷.
- 14 Powołany wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wskazuje zatem, iż jeżeli przy używaniu w językach krajowych zharmonizowanych nazw ma być uwzględniana różna językowa specyfika i różne lokalne nazwy tradycyjne stosowane w danym państwie członkowskim, to musi to wynikać nie jedynie z danej wersji językowej regulacji prawnej w języku danego państwa członkowskiego, ale z wielojęzycznej tabeli lub wykazu, które zostaną zamieszczone w każdej wersji językowej tej regulacji. Gdyby francuski eksporter chciał eksportować do Zjednoczonego Królestwa produkt, w odniesieniu do którego francuska część tabeli używa oznaczenia *crème de riz*”, to nie mógłby tej nazwy przetłumaczyć na język angielski po prostu jako „*rice cream*” lub „*rice spray cream*”, ponieważ angielska część tabeli zawierającej nazwy wiążące nie posługuje się takimi terminami.

- 15 Strona skarżąca nie była zatem zobowiązana do ustalenia, jakich nazw używa się w czeskiej wersji dyrektywy, i dopasowania nazwy składnika celem wprowadzenia produktu do obrotu w Republice Czeskiej. Wystarczyło przetłumaczenie nazwy na język czeski. Wybrane przez nią sformułowanie „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy) stanowi przecież dosłowny odpowiednik niemieckiej i polskiej nazwy użytej w dyrektywie i nie sposób twierdzić, że jest niezrozumiałe, wieloznaczne albo wprowadza czeskiego konsumenta w błąd (zob. wymogi odnośnie do udzielania rzetelnych informacji ustanowione w art. 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia 1169/2011). Podejście odmienne w sposób oczywisty cechowałoby się formalizmem, który w żaden sposób nie służy ochronie konsumentów, podważałoby osiągnięty poziom harmonizacji nazw handlowych wyrobów czekoladowych na rynku wewnętrznym Unii, zagrażałoby płynnemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego w obszarze wyrobów czekoladowych (zob. art. 1 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011) i stałoby w sprzeczności z wielokrotnie przywołaną zasadą równoważności wersji językowych regulacji prawa Unii.
- 16 Chodzi zatem o przypadek *acte éclairé* i stąd nie jest konieczne przedłożenie Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej pytania prejudycjalnego.

Pogląd prawny Krajský soud v Brně (sądu okręgowego w Brnie)

- 17 Przede wszystkim w odniesieniu do analizowanego tu zagadnienia nie znajduje zastosowania utrwalone orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczące rozstrzygania sprzeczności między różnymi wersjami językowymi przepisów prawa Unii. Między wersjami językowymi dyrektywy 2000/36/WE nie ma bowiem żadnej sprzeczności⁸, a wersje te pełnią funkcję wykazu wiążących nazw wyrobów spożywczych w danym języku urzędowym. Taki wniosek wypływa z 1) porównania różnych wersji językowych dyrektywy 2000/36/WE, 2) wynikającej z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2000/36/WE zasady, iż nazwy wyrobów spożywczych wymienione w załączniku I są wiążące, i 3) wymogu informowania o składzie wyrobów w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów z państwa członkowskiego, gdzie dany wyrób spożywczy jest wprowadzany na rynek (zob. np. art. 15 ust. 1 rozporządzenia 1169/2011).
- 18 Przy porównaniu wersji językowych widoczne jest, że przedmiotowy załącznik w sposób oczywisty obejmuje nazwy charakterystyczne dla rynku danego państwa członkowskiego, które często nie dają się wiernie przetłumaczyć (np. angielska nazwa „family milk chocolate” czy używany w szeregu różnych wersji językowych dodatek „vermicelli”). W odniesieniu do „čokoláda v prášku „ (czekolady w proszku) widoczne jest to zwłaszcza w przypadku niderlandzkiego „gesuikerde cacao”, które z perspektywy konsumentów z innych państw członkowskich po przetłumaczeniu w oczywisty sposób odpowiadałoby raczej wyrobowi wskazanemu w załączniku I część A pkt 2 lit. d). Zasadnicze znaczenie przy porównaniu wersji językowych ma jednak to, że różne wersje językowe zawierają różną liczbę ekwiwalentnych nazw wyrobu, o którym mowa w załączniku I część A pkt 2 lit. c). W niektórych wersjach językowych jest to

jedna nazwa, w innych dwie, a w wersji niderlandzkiej aż trzy. Widoczne jest zatem, że nie chodzi tu o zwykłe tłumaczenie – warianty w danym języku, ale o niezależne wykazy wiążących nazw w poszczególnych językach urzędowych, tj. przepisanych nazw wyrobów przeznaczonych dla konsumentów tego państwa członkowskiego, w którym dany język urzędowy jest używany.

- 19 Definiowanie wiążących nazw wyrobów spożywczych powszechnie (tak samo jak konkretnie w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2000/36/WE) opiera się na dwóch regułach. Pierwsza to obowiązek używania przepisanej nazwy wyłącznie w odniesieniu do wyrobów spożywczych, które odpowiadają definicji ustanowionej w danym przepisie prawa. Druga reguła to obowiązek używania w odniesieniu do wyrobów spożywczych, które odpowiadają definicji ustanowionej w danym przepisie prawa, tylko i wyłącznie tej nazwy, przy użyciu której dany wyrób spożywczy jest w tym przepisie prawa zdefiniowany. Właśnie tej drugiej zasadzie faktycznie sprzeciwia się pogląd prawny prezentowany przez Nejvyšší správní soud (najwyższy sąd administracyjny), albowiem umożliwia stosowanie bliżej nieokreślonego katalogu możliwych nazw zdefiniowanego wyrobu spożywczego w zależności od tego, którą wersję językową i którą z możliwości tłumaczenia wybierze producent do oznaczenia danego wyrobu spożywczego.
- 20 Przedstawiona wykładnia prowadzi ostatecznie do absurdalnych wniosków, ponieważ w takim przypadku bardzo trudne jest ustalenie, jak brzmią wiążące nazwy. Producenci i sprzedawcy nie są uprawnieni do używania ich w odniesieniu do innych produktów, chociaż w ogóle nie muszą wiedzieć, że nazwy te mają charakter wiążący. Jednocześnie jednak, jeśli są tego świadomi, mogą używać ich jako nazw składników złożonych bez wskazania ich składu. Konsumenti w takim przypadku nie muszą jednak wiedzieć, że chodzi o składnik złożony i o jaki konkretnie, ponieważ nigdzie nie znajdują jego definicji, chyba że udałoby się im, przy zastosowaniu kolejnych wierniejszych lub wolniejszych tłumaczeń na poszczególne języki urzędowe Unii, znaleźć tę wersję językową dyrektywy 2000/36/WE, która w danym języku taki środek spożywczy definiuje. Tak jest również w przypadku pojęcia „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy), którego definicji nie ma w czeskiej wersji językowej dyrektywy.
- 21 Również w przypadku, gdyby producent mógł używać wyłącznie tłumaczenia z tych języków, które mają konkretny związek z danym wyrobem spożywczym (np. wyrób ten został wyprodukowany w danym państwie członkowskim i tłumaczenie wykorzystanego składnika złożonego odpowiada wersji językowej tego państwa), to taka możliwość stałaby w sprzeczności z wymogiem udzielania konsumentom jasnych informacji o składzie wyrobu. Konsumenti musieliby bowiem najpierw ustalić miejsce produkcji, zapoznać się z odpowiednią wersją językową dyrektywy 2000/36/WE i pozyskać jej tłumaczenie (ewentualnie wszystkie możliwe tłumaczenia). Jako że wszystkie wyroby zdefiniowane w punkcie 2 załącznika I część A są w znacznym stopniu podobne (w zasadzie chodzi o wyroby zaliczane do jednej kategorii), to nie jest całkowicie pewne, że czeski konsument nawet po wnikliwym zapoznaniu się z dyrektywą 2000/36/WE powiązałby pojęcie „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy) właśnie

z wyrobem zdefiniowanym jako „čokoláda v prášku” (czekolada w proszku) [(a nie na przykład „kakaový prášek” (proszek kakaowy) czy „slazený kakaový prášek” (słodzony proszek kakaowy)]. Konsument musiałby przeprowadzić niełatwe i składające się z kilku etapów rozumowanie, aby dojść do wniosku, że najwyraźniej chodzi o tłumaczenie pojęcia zdefiniowanego w innej niż czeska wersja językowej dyrektywy 2000/36/WE, i uzyskać jakąkolwiek pewność, że rzeczywiście tak jest. Również dla producentów i sprzedawców prawdopodobnie nie byłoby jasne, których możliwych nazw powinni unikać przy etykietowaniu wyrobów innych niż zdefiniowane w dyrektywie.

- 22 Ponadto używanie nazw innych niż wiążące prowadzi do wprowadzenia w błąd nie tylko ewentualnego świadomego konsumenta, ale również konsumentów, którzy nie mają zamiaru z jakiegokolwiek powodu bliżej zapoznać się z regulacją prawa Unii. Również ci, którzy nie znają definicji ustanowionych dyrektywą 2000/36/WE, mogą przynajmniej wychodzić z założenia, że niewskazanie składu składnika złożonego w przypadku konkretnego wyrobu znajduje konkretne uzasadnienie prawne, a przy tym mogą zakładać, że uzasadnienie to spoczywa właśnie w obowiązywaniu legalnej definicji danego składnika złożonego [stanowi tak załącznik VII część E pkt 2 lit. a) rozporządzenia 1169/2011]. Jeżeli jednak dany składnik złożony nie jest zdefiniowany [co ma miejsce właśnie w przypadku pojęcia „čokoládový prášek” (proszek czekoladowy)], to jego skład nie musi odpowiadać wymogom wynikającym z załącznika I część A pkt 2 lit. c) dyrektywy 2000/36/WE. Konsument, który zakłada, że spożywa środek spożywczy o uznanym składzie (tj. spełniający określone kryteria), może w istocie spożywać zupełnie inny środek spożywczy (w odniesieniu do którego prawo nie reguluje żadnych kryteriów). Przywiązanie do zachowywania wiążących nazw można zatem oczywiście uważać za przejaw formalizmu, niemniej w żadnym razie ten formalizm nie jest celem samym w sobie.
- 23 Ułatwienia swobodnego przepływu wyrobów kakaowych i czekoladowych nie można rozpatrywać wyłącznie z punktu widzenia producenta lub sprzedawcy i faktycznie ograniczyć ochrony konsumenta do oceny *ad hoc*, czy nazwa danego wyrobu może być wymiennie stosowana z inną nazwą. Gdyby było to wystarczające, to zasada wynikająca z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2000/36/WE byłaby zupełnie zbyteczna.
- 24 Krajový soud (sąd okręgowy) podtrzymuje swój pogląd co do tego, że sposób etykietowania środka spożywczego (ewentualnie jego składnika) przeznaczonego dla konsumenta konkretnego państwa członkowskiego musi uwzględniać wiążące nazwy wyrobów kakaowych i czekoladowych wskazane w danej wersji językowej załącznika I do dyrektywy 2000/36/WE, odpowiadającej językowi łatwo zrozumiałemu dla konsumentów danego państwa członkowskiego. W przypadku środków spożywczych przeznaczonych dla konsumentów na terytorium Republiki Czeskiej muszą być zatem używane wiążące nazwy wymienione w czeskiej wersji załącznika I do dyrektywy 2000/36/WE. Wyłącznie w przypadku użycia takich nazw składników złożonych skorzystać można również z zasady, o której mowa

w załączniku VII część E pkt 2 lit. a) do rozporządzenia 1169/2011 (tj. nie opisywać składu składnika złożonego).

- 25 Zdaniem sądu zasady określone w art. 17 ust. 2 i 3 rozporządzenia 1169/2011 znajdują natomiast zastosowanie wyłącznie w sytuacji, gdy skład wyrobów spożywczych nie jest w pełni zharmonizowany i na poziomie Unii nie zostały przyjęte dla tych wyrobów nazwy wiążące. Ten przypadek nie zachodzi jednak w przypadku wyrobów zdefiniowanych w dyrektywie 2000/36/WE, czego dowodzi art. 3 ust. 1 tej dyrektywy. Wyjątek ustanowiony w załączniku I część A pkt 4 lit. d) tej dyrektywy nie jest zatem przykładem zastosowania powołanych przepisów rozporządzenia 1169/2011, a jedynie niezależnym wyjątkiem przewidzianym w przepisach dla Zjednoczonego Królestwa i Irlandii od zasady wynikającej z art. 3 ust. 1 dyrektywy w odniesieniu do produktów wymienionych w załączniku I część A pkt 4 lit. d) i pkt 5.
- 26 Brak wykazu wszystkich nazw, który byłby taki sam we wszystkich wersjach językowych (w sytuacji gdy funkcję wykazu wiążących nazw w poszczególnych językach urzędowych używanych w poszczególnych państwach członkowskich pełni konkretna wersja językowa dyrektywy), nie jest wprawdzie najlepszym rozwiązaniem legislacyjnym, nie może jednak być powodem złagodzenia zasady z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2000/36/WE i obniżenia standardu ochrony konsumentów. Prawdą jest, że w tym zakresie przedmiotowa regulacja różni się co do metody od regulacji przyjętej w wyżej powołanej decyzji Komisji 2010/791/EU. Decyzja ta dowodzi jednak, że w prawie żywnościowym Unii wcale nie jest szczególnie wyjątkowe ustanawianie dla każdego państwa członkowskiego wiążących nazw handlowych. Taka sama technika legislacyjna polegająca na wprowadzeniu wiążących nazw wyrobów spożywczych jak w przypadku dyrektywy 2000/36/WE została przyjęta również przykładowo w dyrektywie 2001/113⁹, której wersje językowe zawierają dla poszczególnych języków urzędowych wiążące nazwy definiowanych przez nią wyrobów.
- 27 Powołany wyżej wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie C-422/16 z tych samych powodów nie znajduje zastosowania do regulacji prawnej dyrektywy 2000/36/WE, niemniej należy wyprowadzić z niego wnioski co do przyjęcia wykazu wiążących nazw wyrobów w poszczególnych państwach członkowskich, to znaczy niedopuszczalność używania synonimów lub tłumaczeń nazw wiążących.

---

¹ Dyrektywa 2000/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 czerwca 2000 r. odnosząca się do wyrobów kakaowych i czekoladowych przeznaczonych do spożycia przez ludzi, dalej zwana „dyrektywą 2000/36/WE”.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji

2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004, dalej zwane „rozporządzeniem 1169/2011”.

- 3 Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (ustawa nr 110/1997 o wyrobach spożywczych i tytoniowych oraz zmianie i uzupełnieniu niektórych powiązanych ustaw; dalej zwana „ustawą nr 110/1997”), w brzmieniu obowiązującym do dnia 6 września 2016 r.
- 4 Monte mleczny deser czekoladowy z orzechami laskowymi 220 g, Monte mleczny deser czekoladowy 100 g i Monte drink mleczny napój czekoladowy z orzechami laskowymi 200 ml.
- 5 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007, dalej zwane „rozporządzeniem 1308/2013”.
- 6 Rozporządzenie Rady (WE) nr 1234/2007 z dnia 22 października 2007 r. ustanawiające wspólną organizację rynków rolnych oraz przepisy szczegółowe dotyczące niektórych produktów rolnych („rozporządzenie o jednolitej wspólnej organizacji rynku”), dalej zwane „rozporządzeniem 1234/2007”.
- 7 W tamtym przypadku francuskiej nazwie „*crème de riz*” nie odpowiadała żadna nazwa w języku angielskim, ewentualnie żadne wyrażenie typu „*rice cream*” czy „*rice spray cream*” nie zostało wymienione w angielskiej wersji językowej wykazu.
- 8 Co więcej Nejvyšší správní soud (najwyższy sąd administracyjny) nie wskazał metod wykładni, które usuwałyby tę sprzeczność w ramach jednolitej wykładni.
- 9 Dyrektywa Rady 2001/113/WE z dnia 20 grudnia 2001 r. odnosząca się do dżemów owocowych, galaretek i marmolady oraz słodzonego purée z kasztanów przeznaczonych do spożycia przez ludzi, dalej zwana „dyrektywą 2001/113/WE”.